

آموزش تفکر

متناسب با برنامه‌ی درسی

«تفکر و پژوهش»

سال هشتم دبستان

انتشارات فاطمی
www.fatemi.ir

آموزش تفکر

متناسب با برنامه‌ی درسی «تفکر و پژوهش»

سال ششم دبستان

مؤلف: جان لنگر

مترجم: حسین دانشفر

ناشر: انتشارات فاطمی (کتاب‌های سرآمد)
مدیر تولید: فرید مصلحی
نمونه‌خوانی: شقایق میرصافی
حروفچینی: زهرا ایمانی نصر

طراح جلد: علی خوش جام
طراحی صفحات داخلی و صفحه‌آرایی: هدیه بُندار
نظارت بر چاپ: علی محمدپور

چاپ اول، ۹۲-۱۳۹۱
شمارگان: ۴۵۰۰ نسخه
لیتوگرافی: نقش سبز
چاپ و صحافی: خاشع

قیمت: ۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۸-۷۳۵-۴
ISBN: 978-964-318-735-4

تهران، میدان دکتر فاطمی، خیابان جویبار، خیابان میرهادی شرقی، شماره‌ی ۱۴
کد پستی ۱۴۱۵۸۸۴۷۴۱ تلفن: ۸۸۹۴۵۵۴۵ (خط ۲۰)
www.fatemi.ir | info@fatemi.ir

انتشارات فاطمی

کلیه‌ی حقوق این اثر برای انتشارات فاطمی محفوظ است.
تقلید، تکثیر، انتشار و ذخیره‌سازی تمام یا بخشی از این اثر به هر شکل (چاپی، الکترونیکی و...) و با هر هدف بدون مجوز از ناشر، غیرقانونی و قابل پیگرد است.

Langrehr, John

لنگر، جان

آموزش تفکر، متناسب با برنامه‌ی درسی «تفکر و پژوهش» سال ششم دبستان / تألیف جان لنگر؛ ترجمه‌ی حسین دانشفر.
تهران: فاطمی، ۱۳۹۱.

ش. ۷۴ ص. مصور، جدول.

سرآمد: سامانه‌ی راهنمایی و آموزش مفاهیم درسی. کار، تمرین، فعالیت‌های تکمیلی.

ISBN: 978-964-318-735-4

فیبا.

Learn to think: basic exercises in the core thinking skills, c2008.

عنوان اصلی:

۱. اندیشه و تفکر -- راهنمای آموزشی. ۲. مدرسه‌های ابتدایی -- تدریس. الف. دانشفر، حسین، ۱۳۱۷-، مترجم.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ی۲مل۳/۱۵۹۰ LB۱۵۹۰ رده‌بندی دیویی: ۳۷۰/۱۵۲ شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۹۱۳۰۶۱

فهرست

- ۱ _____ درس اول: مشاهده‌ی ویژگی‌ها
- ۳ _____ درس دوم: مشاهده‌ی شباهت‌ها
- ۵ _____ درس سوم: مشاهده‌ی تفاوت‌ها
- ۷ _____ درس چهارم: طبقه‌بندی کردن
- ۹ _____ درس پنجم: مقایسه کردن
- ۱۱ _____ درس ششم: مرتب کردن بر اساس اندازه و زمان
- ۱۵ _____ درس هفتم: تفکر درباره‌ی مفاهیم
- ۱۷ _____ درس هشتم: تعمیم دادن
- ۲۱ _____ درس نهم: نقشه‌های مفهومی
- ۲۷ _____ درس دهم: تحلیل روابط
- ۲۹ _____ درس یازدهم: تحلیل فرایند الگویابی
- ۳۳ _____ درس دوازدهم: تشخیص واقعیت از عقیده
- ۳۵ _____ درس سیزدهم: تشخیص نتیجه‌گیری‌های قطعی از غیرقطعی
- ۳۹ _____ درس چهاردهم: جستجوی دلیل برای تعیین قابل اعتماد بودن یک ادعا
- ۴۳ _____ درس پانزدهم: تشخیص اطلاعات مرتبط از غیر مرتبط
- ۴۷ _____ درس شانزدهم: تصمیم‌گیری

- درس هفدهم: احترام به عقاید دیگران ۵۱
- درس هجدهم: پرسیدن سؤال‌های بهتر ۵۳
- درس نوزدهم: نتایج خلاقیت ۵۷
- درس بیستم: تفکر خلاقانه‌ی معکوس ۵۹
- درس بیست و یکم: تحلیل طرح‌های خلاقانه ۶۱
- درس بیست و دوم: خلاقیت با استفاده از اشیای معمولی ۶۵
- درس بیست و سوم: خلاقیت دیداری ۶۹
- درس بیست و چهارم: تفکر خلاقانه درباره‌ی کاربردها ۷۱

به معلمان و والدین گرامی

قطعاً توجه دارید که هدف از آموزش در مدرسه، آماده‌سازی افراد نسل بعد برای ورود به اجتماع است. اما، چون تحولات اجتماعی با سرعت صورت می‌گیرند و به‌طور قطع بیشتر آن‌ها قابل پیش‌بینی هم نیستند، باید در کنار آموزش محتوا، راه رسیدن به محتوا و مفاهیم را نیز به دانش‌آموزان یاد داد. در این صورت است که به آنان یاد می‌دهیم قوانین و اصول علمی چگونه ابداع می‌شوند و دانشمندان چه راهی را می‌روند که به اختراعات و اکتشافات می‌رسند. پس در یک جمله، باید مهارت حل مسئله را به دانش‌آموزان آموخت که قدم اول آن هم درست فکر کردن است.

این کتاب کوچک دارای فصل‌های کوتاهی است که عنوان همه‌ی آن‌ها به هنر یا مهارت فکر کردن مربوط می‌شوند. اما در این میان، نقش شما آن است که در کنار دانش‌آموز قرار بگیرید و بگذارید مستقل اندیشیدن و فکر کردن درباره‌ی راه‌های مختلف حل یک مسئله را بیاموزد. کاری که نسل قبل از ما متأسفانه درباره‌ی ما نکردند و هر جا که لازم بود ما فکر کنیم، آنان به جای ما فکر کردند!

در استفاده از این کتاب به نکات زیر توجه داشته باشید:

- ابتدا باید خودتان ماهیت تمرین‌ها و هدف از اجرای آن‌ها را دریافت کنید.
- تعداد زیادی از فعالیت‌ها و تمرین‌ها را خود شما هم در طول سالیان تدریس، در کلاس‌های خود اجرا کرده‌اید و در این کتاب فقط به آن‌ها جهت مشخص تر و روشن‌تری داده شده است.
- شما هم در هنگام آموزش مهارت‌ها، یک یادگیرنده‌ی فعال هستید، بنابراین، به این دو نکته همواره توجه داشته باشید:

- این مهارت را چگونه یاد می‌گیرم؟
- این مهارت را چگونه به دانش‌آموزان یاد می‌دهم؟
- همیشه از خودتان بپرسید: چگونه می‌توانم موقعیت‌هایی را فراهم آورم تا دانش‌آموزانم:
 - حواس خود را به کار بگیرند؟
 - پرسش‌های تفکر برانگیز مطرح کنند؟
 - عمیق فکر کنند؟
 - روحیه‌ی همکاری داشته باشند؟